

nikoli jen v případě, kdyby před provedením dražby nastal případ substituce. A poněvadž poddědici odepřeli svolení jak mimo spor tak i ve sporu, prohlásivše v žalobní odpovědi výslovně, že ani v budoucnosti nedají svolení, nezbývá spoluvlastníci Anně W-ové, než aby si na nich vynutila toto potřebné svolení pořadem práva, a dlužno tedy uznati pasivní legitimaci poddědiců k žalobě. Právem dovolatelka také vyslovuje obavu, že poddědici, kdyby nebyla i jejich povinnost, svoliti ke zrušení spoluvlastnictví, vyslovena rozsudkem, mohli by opravnými prostředky napadati povolení exekuce způsobem, kterým by nastal nebezpečný průtah, což odpůrci v dovolací odpovědi také beze všeho připouštějí, domnívajíce se ovšem, že by tím jen použili svého zákonného práva. Neobstojí tedy právní názor nižších soudů, že se Marii K-ové, Ladislavu W-ovi a Františku W-ovi nedostává pasivní legitimace k žalobě, a výtku, že v tom směru nesprávně posoudily věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), jest odůvodněna.

Čís. 4489.

Vůči tomu, kdo bezelstně nabyt odevzdáním zástavního práva ku vkladní knížce, nelze činiti námitky z právního poměru mezi ukladatelem a peněžním ústavem.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1924, Rv II 566/24.)

Jaroslav P. vypůjčil si u žalobkyně 2500 Kč a dal jí v zástavu vkladní knížku žalované záložny na 2712 Kč 58 h. Ježto Jaroslav P. zápůjčky nesplatil, zakročila žalobkyně o soudní prodej zastavené knížky, při němž ji vydražila za vloženou jistinu. Ježto žalovaná zdráhala se žalobkyni vklad vyplatiti, domáhala se žalobkyně výplaty žalobou, již bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Jest nesporno, že Jaroslav P. u žalované záložny skutečně učinil platy, které jsou v předložené vkladní knížce řádně potvrzeny jako vklady. Žalovaná ovšem tvrdila, že v pravdě nebyly to vklady, nýbrž splátky na směnečný dluh 25.000 Kč, vzešlý ze zápůjčky, již poskytla P-ovi. Ale zároveň dodala, že tyto splátky měly dle dohody s dlužníkem P-em teprve, až by byly dostupily určité výše, najednou na směnce býti odepsány. Z toho, jakož i z další velmi závažné okolnosti, patrné z vkladní knížky, že byly P-ovi účtovány k dobru úroky z částek tam uvedených, dlužno právem usuzovat, že žalovaná sama považovala složené peníze zatím skutečně za vklady P-ovy, nikoli za hodnoty, přešedši placením do jejího vlastnictví, neboť by jinak nebylo ani vysvětlitelné, proč počítala z nich P-ovi k dobru úroky. Poukaz žalované k tomu, že P. měl napřed zaplacený úroky ze směnečného dluhu, pročež mu prý také příslušely úroky z konaných splátek, nikterak nepřesvědčuje. Vždyť úroky jsou úplatou za přenechání cizích peněz a z peněz vlastních nemůže si nikdo počítati úroků. Lze tedy souhlasiti s názorem odvola-

ciho soudu, že šlo nejen formálně, nýbrž skutečně o vklad P-ův, jehož teprve, kdyby byl dostoupil určité výše, mělo být použito k částečnému splacení směnečného dluhu a k odepsání na směnce. Teprve tímto okamžikem byly by složené peníze pozbyly povahy vkladu a byly by přešly do majetku žalované. Jaroslav P. dal tedy žalující spořitelně do zástavy nárok skutečně trvající, osvědčený vkladní knížkou, a na venek nikterak neomezený, a poněvadž žalobkyně, jak nesporno, přejímajíc vkladní knížku do zástavy, byla bezelstná, nevědouc o pravém stavu věci, nabyla platným způsobem práva zástavního ke spornému vkladu (§§ 447, 448, 449, 451, 326 obč. zák. a obd. § 296 ex. ř.). To tím spíše, že nelze souhlasiti s názorem soudu odvolacího, že žalobkyně byla povinna, před poskytnutím zápůjčky zkoumati, zda vklad u žalované trvá, pokud by tím snad bylo míněno, že platnost nabytého práva zástavního, pokud se týče bezelstnost žalobkyně závisely na předchozím dotaze u žalované. Z posudků slyšených znalců jde na jevo, že znalci posuzovali věc s toho hlediska, zda peněžní ústav, který byl požádán o poskytnutí zápůjčky na cizí vkladní knížku, ve vlastním zájmu, by se přesvědčil o tom, zda mu nabízená zástava poskytuje dostatečné jistoty, má či nemá učiniti příslušný dotaz u peněžního ústavu, od něhož vkladní knížka pochází. Nebyla-li žalobkyně ve smyslu dříve naznačeném povinna, dotázati se žalované záložny napřed, než vzala vkladní knížku do zástavy, netřeba se zabývatí vývody, jimiž dovolatelka napadá předpoklad odvolacího soudu, že by se bylo žalobkyni na příslušný dotaz musilo dostati odpovědi, že vklad jest po právu. Námitka žalované, že, šlo-li vůbec o vklad P-ův, nemohl tento jím volně nakládati, jakož i další námitka, že žalovaná mohla by případný vklad P-ův započísti na svou směnečnou pohledávku, nemají právního významu vůči žalobkyni, která, jak uvedeno, bezelstně nabyla práva zástavního ke vkladu na venek nikterak neomezenému. Že bezelstnost žalobkyně není vyloučena tím, že se napřed nedotázala žalované, plyne z toho, co bylo již uvedeno. Že žalobkyně při realizaci práva zástavního, t. j. při prodeji a koupi vkladní knížky věděla, jak se věc má, nikterak nevádí, poněvadž záleží jen na tom, že byla bezelstnou při zřizování zástavy. Nelze tedy odvolacímu soudu důvodně vytýkati, že posoudil věc nesprávně po stránce právní, potvrdiv rozsudek prvního soudu, pokud jím bylo uznáno podle žaloby, a dovolání, opírajícímu se jedině o dovolací důvod čis. 4 Šu 503 c. ř. s., nebylo proto vyhověno.

Čís. 4490.

Ztrátou zboží nemíní se v čl. 386 obch. zák. případ, kde zásilka vydána za podmínek, přičicích se poukazu, a tím vydobytí úhrady stalo se nepravděpodobným.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1924, Rv II 801/24.)

Žalovaný zasílatel převzal dopravu zboží do Polska se závazkem, že si dá předem vyplatiti zboží v čsl. korunách od příjemců. Žalovaný použil k dopravě mezizasílatele, kupní ceny nebyly však vybrány v Kč,